

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ**

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 30 ΜΑΙΟΥ**

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

**ΘΕΜΑ Α**

**A1.** Σύμφωνα με την ερευνήτρια του κειμένου, η δημιουργικότητα είναι προϊόν της συνθετικής ικανότητας του ανθρώπου η οποία αξιοποιεί τις ήδη αποκτηθείσες γνώσεις του και η οποία ευθύνεται για την τεράστια επιστημονική πρόοδο που έχει σημειώσει. Όπως επισημαίνει, μάλιστα, ξεκινά από τη βρεφική ηλικία, γι' αυτό θα πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη σημασία στους παράγοντες που μπορεί να την επηρεάσουν φροντίζοντας για την καλύτερη δυνατή διανοητική ανάπτυξη των παιδιών και αναβαθμίζοντας το βιοτικό επίπεδο της κοινωνίας.

Λέξεις: 74

**ΘΕΜΑ Β**

- B1.** α. Σ  
β. Σ  
γ. Λ  
δ. Λ  
ε. Σ

- B2.** Ειδικοί όροι («αποκλίνουσα σκέψη, πολυαισθητηριακές εμπειρίες»)  
Χρήση γ' ρηματικού προσώπου («οδηγεί», «συνδυάζει»)  
Οριστική έγκλιση («παρέχει»)  
Κυριολεκτική γλώσσα («νοείται ως μία διαδικασία»)

Όλα καθιστούν το ύφος του κειμένου πιο επίσημο και αυστηρό, ενισχύουν την εγκυρότητα και αξιοπιστία του λόγου και δείχνουν την αποστασιοποίηση του συγγραφέα από το θέμα.

**B3.α.** Μεταφορική χρήση της γλώσσας/ Εμπεριέχει το σχόλιο της συντάκτριας/ Ελκύει το ενδιαφέρον μας και μας προιδεάζει για το θέμα που αναπτύσσεται (αντιπροσωπευτικός του περιεχομένου), το οποίο σχετίζεται με τις συνθήκες ανάπτυξης της δημιουργικότητας του ανθρώπου.

**B3.β.** Μετατροπή: Θα πρέπει, επομένως, να μελετηθούν οι συνθήκες εκείνες από τις οποίες επηρεάζεται αρνητικά η ανάπτυξη των δημιουργικών γνωστικών ικανοτήτων του βρέφους.

Αλλαγές στο ύφος: Από απλό και οικείο το ύφος του κειμένου στην ενεργητική σύνταξη μετατρέπεται σε επίσημο και αυστηρό στην παθητική. Επίσης, η αρχική σύνταξη έδινε έμφαση στο υποκείμενο που ενεργεί, ενώ η παθητική στην πράξη.

## ΘΕΜΑ Γ

Το θέμα που απασχολεί τον αφηγητή είναι η αλλοτρίωση από την εργασία του. Ο ίδιος παραθέτει τη δική του προσωπική εμπειρία από το εργασιακό του περιβάλλον, το οποίο του είναι ιδιαίτερα δυσάρεστο και αποκρουστικό («Δεν μπορώ...κεφάλι»). Αυτό γίνεται με τη χρήση του α' ενικού ρηματικού προσώπου («Ανεβαίνω», «μελετώ»). Η αγανάκτηση και απελπισία τον οδηγούν ξανά στα φοιτητικά έδρανα όπου διαπιστώνει πως η επόμενη γενιά επιστημόνων θα είναι χειρότερη και πλήρως απορροφημένη από το τεχνοκρατικό πνεύμα της εποχής, το οποίο καταστρέφει κάθε ίχνος δημιουργικότητας και πρωτοτυπίας. Αυτό φαίνεται με τη χρήση της μεταφοράς («αποξεράνει...καρδιά», «βαθιά σκέψη»), η οποία καθιστά το ύφος λόγου ιδιαίτερα ζωντανό και γλαφυρό, ενώ, μάλιστα, με τη χρήση της παρομοίωσης («Χώθηκα...φυτώριο») δηλώνει την κρυφή ελπίδα του πως ο ακαδημαϊκός χώρος αποτελεί ένα σημείο άνθησης νέων ιδεών, κάτι το οποίο διαψεύδεται. Τέλος, δείχνει μετανιωμένος που στο παρελθόν δεν επέλεξε ένα χειρωνακτικό επάγγελμα, το οποίο δε νεκρώνει τη φαντασία και εφευρετικότητα του ανθρώπου.

Λέξεις: 155

- Για το δεύτερο ερώτημα οποιαδήποτε απάντηση είναι αποδεκτή, αρκεί να είναι τεκμηριωμένη.

## ΘΕΜΑ Δ

**Δ1.** Κειμενικό είδος: Άρθρο

Τίτλος

Πρόλογος: Αφόρμηση από την επικαιρότητα/ Αναφορά στο θέμα

Α' ζητούμενο:

- Συμβάλλει στην ολόπλευρη μόρφωση των μαθητών και στη σωστή διάπλαση της προσωπικότητάς τους
- Καθιστά πιο ευχάριστο το μαθησιακό περιβάλλον
- Καλλιεργείται η φαντασία και επινοητικότητα των μαθητών/ Ανάπτυξη ικανοτήτων επίλυσης σύνθετων προβλημάτων
- Συναισθηματική ανάπτυξη/ Ανθρωποκεντρική προσέγγιση της εκπαίδευσης

- Προαγωγή της τέχνης, η οποία αποτελεί βασικό «εργαλείο» ενίσχυσης της δημιουργικότητας του ανθρώπου

Β' ζητούμενο:

Το ύφος εδώ πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσωπικό με τη χρήση του α' ενικού προσώπου και ο τόνος οικείος και βιωματικός.

Ενδεικτικές επιλογές:

- Ενασχόληση με την μαγειρική: αυτοσχεδιασμός / πειραματισμός/ έντονη αίσθηση δημιουργίας σε μία καθημερινή δραστηριότητα
- Ένταξη σε θεατρική ομάδα ή σχολική χορωδία ή εκμάθηση μουσικού οργάνου ή μαθήματα ζωγραφικής κτλ: βοήθεια στην έκφραση των προβληματισμών, νέες δεξιότητες
- Ενασχόληση με οποιοδήποτε είδος χειροτεχνίας: επιδιόρθωση παλαιών αντικειμένων / επισκευή μηχανημάτων

Επίλογος